

SLOVENSKI NAROD.

Inhaja vsek dan svedčen, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 80 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za osnanila plačuje se od stičistopne petit-vrste po 6 kr., te se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvole frankovati. — Kopi se ne vracajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnemu naj se blagovolijo potiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Nečuveno.

Ostdeutsche Rundschau, glasilo naših najljutjejših nasprotnikov, si je pridobila veliko zasluga s tem, da je obelodanila dva tajna ukaza zapovednika vojne mornarice podadmirala Spauna, katera ukaza sta naravnost nečuvena in morata priti v državnem zboru na razgovor.

Prvi teh samoznanih tajnih ukazov podadmirala Spauna se glasi:

„Firmi Eisler & Co.! — Sklicuj se na dolčbe drugačega odstavka točke 20 v IV. dodatnem členu pogodbe o dajatvi provijanta se Vaše blagorodje pozivlja, razširiti dobivanje provijanta iz deželi ogerske krone v največji meri in svojemu zastopniku v Pulju naročiti, da koncem decembra vsakega leta ondotemu vojaškemu pristanskemu zapovedništvu predloži natančen izkaz o provijantnih množinah, katere ste v dajatvenem letu naročili. V izkazu mora biti razen naročene množine imenovani tudi kraj, kjer se je blago naročilo, in ime dotedne firme pri kateri se je blago naročilo. V posebni rubriki je izkazati množine mesa, katere ste kupili, da iz njih napravite za vojno mornarico namenjene konserve in je tu navesti provenjenco oziroma firmo, kjer ste dobili meso. Sprejetje te odločbe blagovolite čim prej potrditi in ob jednem naznaniti, katero provijantno blago morete razen doslej iz Ogerske dobiti v sljedeča v približnje naročevati iz imenovane državne polovice. — Spaun, l. r., podadmiral.“

Drugi, nič manj značilni tajni ukaz podadmirala Spauna se glasi:

„C. in kr. vojaškemu pristanskemu zapovedništvu v Pulju. V prilogi se c. in kr. vojaškemu pristanskemu zapovedništvu pošilja prepis firmi Ig. Eisler & Comp. na Dunaju poslane odločbe z naročilom, da predloži semkaj izkaze o provijantnih množinah, katere se mu svoj čas vroče. Zajedno se c. in kr. vojaškemu pristanskemu zapovedništvu naroča, uplivati na upravo mornarskega konsumnega skladista v Pulju, da bo svoje potrebščine v prvi vrsti kupovalo v deželah ogerske krone. Tudi naj se uprava

pozove, da predloži koncem leta c. in kr. pristanskemu zapovedništvu izkaz o najvažnejših rečeh, katere so bile v dotednem letu naročene. Ta izkaz je zajedno z Eislerjevim semkaj predložiti. — Spaun l. r., podadmiral.“

To postopanje podadmirala Spauna mora z ogroženjem napolniti vsakega, kolikor pravičnega človeka. Zakaj morajo biti vsi provijantni predmeti, potrebeni za mornarico, kupljeni v prvi vrsti na Ogerskem? V Cislitvanski se noben prav tako dobro blago, kakor na Ogerskem in po isti ceni, a vzhod temu, da plačuje Cislitvanska ogromno večino stroškov za mornarico, ukazuje vojna uprava, da se mora za mornarico potrebeni provijant kupovati v prvi vrsti na Ogerskem.

S tem je oškodovana vsa Cislitvanska, in oškodovane so v prvi vrsti jugoslovanske dežele, katere leže v bližini Pulja, pred vsem Primorska, pa tudi Dalmacija in Kranjska.

Brez dvoma so te ukaze provzročili višji upliv in v prvi vrsti upliv ogerske vlade. Ako bi se kaj tacega odredilo proti Ogerski, zagnali bi v Pešti strašen vik in krik in ne nehal bi prej, dokler bi se dotedne odredbe ne preklicale.

Pričakujemo, da se tudi avstrijski parlament energično oglaši v varstvo naših interesov, in da odločno protestuje proti takim nečuvenim manipulacijam vojne uprave.

V Ljubljani, 13. oktobra.

Kvotne deputacije so v Budimpešti začasno zaključile svoja posvetovanja in sta se baron Dipauli ter dr. Kaizl zopet vrnila na Dunaj. Avstrijska kvotna deputacija je odpotovala takisto že iz Budimpešte. Naša deputacija je predlagala kvotno razmerje: 38.5 : 61.5%. Ogerska deputacija bo sporočila svoj odgovor šele čez par dni.

Srbski kralj Aleksander hoče z glavo skozi zid. Dasi mu mora biti znano, da narod ne odobrava sedanje politike njegovega ministerstva, da je večina Srbov v taboru radikalcev in da želi vse, da izgine z Milanom tudi Gjorgjevičev ministerstvo, je imel predvčerajšnjim kralj Aleksander na belgrajskem kolodvoru demonstrativen nagovor na svoje ministre. Izrekel jim je v bombastičnih bese-

dah svoje popolno zaupanje in zahvalo ter osorno zavračal „intrigante“, politične „spekulante“, ki trojijo v svet vesti o odstopu sedanje vlade pa zatrjeval, da se ne zgodi v vladi prav nikaka izprememba. Ubogi Aleksander! Morda se mu prav kmalu pripeti, da izgine vlada z njim vred s političnega pozorišča v Srbiji!

Splošno razoroženje. Iz Peterburga javljajo, da hoče ruska vlada predlagati evropskim vlastim, naj bi se vršila konferenca radi splošnega razoroženja v prvih dneh meseca januvarja leta 1899 v Peterburgu. Dan, s katerim se začne konferenčna razpravljanja, se določi, ko se vrne ruski zunanj minister, grof Muraviev, s svojega dopusta.

Odgovor Porte na ultimatum velevlastij je došel, še predno je pretekel rok, kateri je bil določen do predvčerajšnjim zvečer. Porta sprejema zahteve vlastij, izraža pa tudi nekaj svojih želj. Hoče namreč, da ostane v treh utrjenih mestih Krete nekaj turških čet v znak, da ostane Kreta pod pokroviteljstvom Turčije. Velevlasti bodo seveda take želje zavrnile in turško gospodstvo bo moralno zginiti popolnoma z otoka. Malo verjetno pa je, da bo potem otok miren, kajti mej prebivalci raznih ver je napetost velika. Tudi je še mnogo roparskih topl.

Potovanje nemškega cesarja v Orient se je začelo včeraj. Francozi in Nemci smatrajo to potovanje za sila eminentno, kajti baje se gre za to, ali naj obdrži Francija svoj protektorat nad orientalskimi krščani, ali ga odvzame Nemčija. Francija se sklicuje na svoje starodavne pravice. Francoz Ludevit Sveti je bil prvi vojak za sv. cerkev, Franc I. je že imel protektorat in križarske vojne so bile delo Francozov. In papež Leon XIII. pritrjuje Francozom ter jim je s svojim nagovorom francoskih romarjev „tradicionalni protektorat“ zopet potrdil. Nemci trdijo, da je storil to papež le vsled vpliva kardinala Rampolle, ki je baje notoričen nasprotnik protestantske Nemčije. Nemška vlada je poklical demonstrativno že šest let v Vatikanu akreditiranega poslanika pl. Bülowa, sicer pa se ni zgodilo s tem nič hudega, ker imenovan bo pač drugi poslanik. Jako zanimiv pa je tudi boj mej nemškimi časopisi radi — stroškov cesarjevega poto-

LISTEK.

6

Kmetje.

(Ruski spisal Anton Čehov.)

IV.

(Dalej.)

In Saša in Motka in vse deklice, kar jih je bilo sraven, so se skrile na peči za Nikolajev hrbot. Od tam so naslušale vse taho, in lahko bi bil opazil, kako se drobna srčeca bila. — Ako v kaki družini kdo dolgo in brez upanja leži, pridejo včasih težki trenotki, ko zaželé vsi domači na skrivnem, v globini srca, smrti bolnikove; le otroci se boje tudi tedaj smrti in jih je strah. Tako so zrle sedaj deklice pridržuje sapo Nikolaja in mislite, da bode umrl, in hotele so jokati in mu reči kaj ljubega, dobrega...

Nikolaj je silih k Olgi, kakor da išče pri nji tolažbe, in dejal s tresočim glasom: „Olga, ljuba, ne morem več; tega ne vzdržim več. Za sveto Kristovo voljo, piši svoji sestri Klavdiji, naj vse proda in pošlje denarja. Mi pojdemo odtod. O, ljubi Bog, je javkal dalje, „da bi videl le še jedenkrat Moskvo! Pa magari samo v sanjah!“

Ko je napočil večer in je prišel mrak, je vla-

dala v izbi taka pobitost, da se ni upal nihče izpregovoriti. Huda babica je mehčala skorje črnega kruba v skledici in jih celo uro vskravala. Marja je pomolzla kravo, prinesla kablico z mlekom in jo postavila na klop. Potem je prelila babica mleko iz kablice v vrč, tudi previdno, brez naglice, očividno vesela, da ne bo sedaj, na post pred Marijinim vnebovzetjem, nobeden mleka pil in da bo ostalo nedotaknjeno. Samo mleko, par kapljic, je vila za Teklino najmanjše v skledico. Ko sta nesli na to ona in Marja vrč v klet, je planila Motka hipoma pokonci, splezala s peči, šla k klopi, kjer je stala lesena skledica s skorjicami kruha, ter jih poškropila z mlekom iz skledice.

Babica se je vrnila v izbo in se spravila nad svoje skorje. Saša in Motka, ki sta sedeli na peči, sta jo gledali in se veselili, da je prelomila post in pride sedaj prav gotovo v pekel. S to tolažbo stegli spati. Saša je sanjala strašna sanje: velika peč je gorela kakor lončarska, in hudi duh, ves črn, z rogovi kakor krava, je gnal babico z dolgo palico v ogenj, ravno tako, kakor je gnala ona gosi.

V.

Na Marijino vnebovzetje ob jednjstih ponoči so vzkričali fantje in dekleta, ki so hodili spodaj po

travniku, ter stekli proti vasi. Zgoraj sedeči izprva niso mogli razumeti, kaj naj to pomeni.

„Gori, gori!“ se je razlegnil zdajci od spodaj zvoven vzrik „gori!“

Zgoraj so se ogledali, in očem se je pokazal grozen, nenavaden prizor: Na jedni zadnjih koč je plapolal na slavnati strehi seženj visok plamen, vrtinčil iskre visoko ter jih razsipal na vse strani, kakor vodomet. Skoro je bila cela streha v jednem, svetlem plamenu, in čulo se je prasketanje ognja.

Mesec je obledel; rudeč, tretatajoč žar je napolnil že celo vas; nad zemljó so bégale črne sence; dišalo je po dimu. Ljudje, ki so pritekli od spodaj, so bili vsi zasopli, padali so in se niso mogli spoznati pri nenavadni svetlobi — bilo je strašno! Posebno grozno je bilo, ker so krožili nad ognjem po dimu golobje; in v traktirju, kjer o požaru še niso ničesar vedeli, so še vedno peli in igrali harmoniko, kakor da se ni nič zgodilo.

„Pri stricu Simeonu, gori!“ je zavpil nekdo glasno in hripavo.

Marta je letala pred svojo kočo semterje, vila roke in šklepetala z zobmi, dasi je gorelo daleč na drugem koncu vrste. Nikolaj je prišel ven v svojih čevljih iz klobučevine in otroci so tekali v

vanja. Cesar in cesarica ne potujeta namreč le z jedno ladijo, nego ju spremlja še nekaj manjših ladij. In to stane milijone. Ker pa — kakor znano — nemški cesar nima posebno velikega premoženja ter je vsled svojega potratnega življenja, osobito pa radi svojih brezkončnih potovanj z denarjem vedno prav na kraju, bodo morale dati državne blagajne podporo. Listi se sedaj prepričajo, kdo sme tako podporo dovoliti in kolika sme biti.

Iz državnega zborna.

V 5. seji poslanske zbornice dne 4. oktobra t. l. so poslanci Špindič, dr. Ladinja in tovarisi podali naslednjo, na ministerskega predsednika kot ministrju notranjih del naslovljeno interpelacijo:

Predloživi uradno dopisnico v italijanskem jeziku, poslano nekemu hrvatskemu društvu so prvo podpisani z nekaterimi splošnimi, iz prakse občne valnega jezika ces. kr. političnih oblastev v Istri vzetimi opomnjami dne 30. marca 1898. Nj. eksce lenco gospoda ministerskega predsednika kot voditelja ministerstva notranjih del vprašali, če hoče brez odlašanja narediti konec poitalijanjanju dežele, katero so politična oblastva v Istri naredila za sistem.

Njega ekscelencia je na podlagi poizvedb dne 21. aprila 1898 odgovorila, da je bila dotična dopisnica poslana vsled pomote pisarne zadavnega c. kr. okrajnega glavarstva, da je tista dopisnica posamečen slučaj in je dostavila, „da se v Istri kakor v vseh, tržaškemu namestništvu podrejenih pokrajinah drže politična oblastva načela, da je rešiti večno vlogo v tistem jeziku, v katerem je pisana“.

V odgovor na to je prvoimenovani poslanec tovarisi podal dne 6. maja 1898 na Nj. ekscelencovo gospoda ministerskega predsednika kot voditelja ministerstva notranjih del doslovno interpelacijo, v kateri je s silno množino slučajev dokazal, da dotična dopisnica ni bila posamečen slučaj, ampak da se pri tistem c. kr. okrajnem glavarstvu tako redoma postopa, in ne samo pri tistem, ampak da se tudi ostalih pet v Istri, potem goriško jednako oblastvo za Trst in okolico (magistrat), c. kr. namestništva in večinoma tudi ostala cesarsko-kraljeva in druga oblastva v občevanju s hrvatskimi in slovenskimi strankami poslužuje skoro izključno italijanskoga ali nemškega jezika.

S tem je dokazano jasno, da poizvedovanja, na katera se je skliceval njegova ekselencia, niso bila resnična, ter da se na Primorskem ne postopa po načelu, da je vsako ulogo rešiti v tistem jeziku, v katerem je bila sestavljena; da se z notoriško hrvatskimi ali slovenskimi strankami, in takimi, ki se poslužujejo hrvatskega ali slovenskega jezika, od strani cesarsko-kraljevih oblasti, in ne le političkih, ampak tudi ostalih, ter istotako od drugih oblasti občuje v italijanskem ali nemškem jeziku, ter da se s tem primorske pokrajine poitalijanjuje zistematicno“.

Na to vprašanje ni bilo odgovora do danes. Zistem traja dalje, istega hočejo ohraniti celo tudi nasilnimi sredstvi“.

Iz vseh strok javne uprave in iz vseh krajev dežele je lahko navesti dokazov, da c. kr. oblastva s hrvatskimi in slovenskimi strankami ne občujejo hrvatski ali slovenski, kar dokazuje tudi dopis z 31. avgusta t. l., št. 6683 c. kr. okrajnega glavarstva v Pazinu župnemu uradu; a tako postopajo najboljtejše c. kr. politična oblastva; hrvatske uloge novokonstituirane občine Višnjan rešujejo na pr. tekatera c. kr. oblastva hrvatski, ces. kr. okrajno glavarstvo (v Poreču) pa italijanski.

Ta sistem naj se tu pojasni le po nekaterih ukazih ces. kr. namestništva, oziroma po dotičnem

samih srajcach okoli. Pred hišo viškega stražnika je bil nekdo na železno ploto: bem, bem, bem! in ob tem nepretrganem zvenenju se ti je srce krčilo in mraz te je spreletaval. Stare babe so prišle z ikonami. Iz dvorišča so izganjali teleta, krave in ovce na cesto, zaboje, omare in ovčje kože so vlačili ven. Črn žrebec, katerega niso puščal k čredi, ker je rital in konje tolkel, je dirjal koptajoč in razgretajoč jedenkrat in še jedenkrat po vasi, ustavil se na to bipoma pri nekem vozu ter ga začel z zadnjimi kopiti kresti.

Onstran v cerkvi so tudi bili plat zvona. Zraven goreče hiše je bilo tako vroče in tako svetlo, da si razločeval na tleh vsako posamezno bilko. Na jedni omari, katero so bili srečno prinesli iz ognja, je sedel v jopiču Simeon, rdečelas mužik z velikim nosom, kučno, nategnjeno do ušes čez glavo. Že mu je ležala z licem navzdol, brez zavesti, leže na tleh. Osemdesetleten starec, majhen, z dolgo brado kakor pritlikavec, je držal v roki bel sveštenik. V njegovi pleši so se zrcali plameni. Starosta, Antip Sedjelnikov, je stopil s sekiro h koči in razbijal okna, drugo za drugim — nihče ni vedel, zakaj. Potem je začel sekati stopnice.

„Vode, babe!“ je kričal. „Brizgalnico sem! Urno!“

Dalje prih.

postopanju. Jeden ukaz c. kr. namestništva v Trstu se glasi doslovno:

Prva se glasi:
Štev. 18.315/VIII. 1897. Glasom prijave c. kr. okrajnega sodišča v Motovunu od 25. avgusta t. l. štev. 5708 je župni urad v Gradini odločil vzprejem nekega italijanskega dopisa istega sodišča v stvari matic, in to z izjavo, da je pripravljen vzprejemati le dopise v hrvatskem, slovenskem, latinskom ali tudi češkem jeziku, ker, kakor pravi, ne ume italijansčine.

Ker pa italijanski jezik v Istri spada mejo deželne jezike, ni opravičeno postopanje omenjenega župnega urada, kakor urada matic.

Velečastiti škofski ordinariat, kateremu je morda že došla neposredno kako prijava o stvari od c. kr. okrajnega sodišča v Motovunu, je naprošen službeno uljudno, da primerno ponči župni kakor matični urad v Gradini — kateri se očividno nahaja v zmoti s tolmačenjem od njega navedenega § 19. državnega temeljnega zakona od 21. decembra 1867., drž. zak. štev. 142. — ter prisili istega, da bude vzprejemati italijanske dopise, o čemer seveda ostaja rečenemu župnemu uradu na svobodno voljo, da se za svoje lastno dopisovanje poslužuje kakega drugega deželuega jezika.

Velečastiti škofski ordinariat izvoli biti tako uljudnim, da prijavi semkaj o tem, kar je ukrenil.

Trst, dne 3. septembra 1897.

C. kr. namestnik Rinaldi.

Velečastitemu škofskemu ordinariatu v Trstu.

Ta slučaj se ilustruje sam po sebi. Ker italijanski jezik pripada v Istri k deželnim jezikom, mora se župni urad — v župniji s hrvatskimi verniki — kakor urad za vodstvo matic prisiliti, da vzprejemata italijanske dopise. Od ordinarijata dobiva župni urad hrvatske župnije prepis nemške naredbe, po kateri naj je prisiljen vzprejemati italijanske dopise! Na italijanske župne urade, ki so tudi uradi matic, ni še nikdar od c. kr. oblasti — kateri bi morale postopati z vsemi jednakno — došel dopis v hrvatskem jeziku, da si tudi ta jezik pripada deželnim jezikom v Istri; z istimi se ne koresponduje ni hrvatski ni nemški, ampak je italijanski, kakor bi se moralo s hrvatskimi občevati hrvatski“.

Ta naredba je iz šta torej še iz namestnišča sedaj upokojenega namestnika.

Druga naredba pa je izšla za časa namestnikovanja sedanjega namestnika in se glasi:

Štev. 12.212/IX. 1898. Kakor naj se izvoli posveti iz priloge, se je župnik v Gročani branil vsprejeti nemški poziv, došel mu je od c. kr. okrajnega glavarstva v Kopru v stvarih matic.

Zupni uradi delujejo v svoji lastnosti kakor uradi matic in popisov na podlagi avtoritete, podljene jim od države in kakor tudi niso zasebni, ampak javni uradi.

Jezik, v katerem naj občujejo politični in župni uradi, se ni rešen.

Župni uradi kakor uradi matic pa nikakor nimsajo pravice, da bi predpisovali oblastim, v katerem jeziku se morajo sestavljati dopisi, ki se jim posiljajo, torej nimajo pravice, da bi poslovne spise vrčali nerazčlenjene, spise, ki so sestavljeni v jednem deželnem jezikov.

Isti morajo marveč vzprejemati take spise in jih dovajati meritoričnemu uradnemu postopanju.

Ker bi iz odklanjanja lahko nastale neprjetne ovire v javni službi, videlo bi se namestišču, ako bi se ponavljali taki slučaji rentence, prisiljeno, strego nastopiti proti onim, ki se zoperstavljajo.

V predležetem slučaju prosim, da bi se blagoviljo zaukasati župniku v Gročani, da najdalje do 23. t. m. ustreže zahtevi c. kr. glavarstva glede izkaza o cepljenih, ker je sicer okrajno glavarstvo po zajedno izdanem ukazu obvezano, da dá sestaviti izkaz po posebnem organu na strošek in nevarnost župnika.

Naj se blagovoli prijaviti o tem, kar se je ukrenilo.

Trst, 14. junija 1898.

C. kr. namestnik Goëss m. p.

Velečastitemu škofskemu ordinariatu v Trstu.

Ta naredba je podpisana torej po sedanjem ramestniku, pribaja iz najnovjega časa — 14. junija 1898. — iz časa po odgovoru njegove ekselencije gospoda ministerskega predsednika od 21. aprila 1898, se nanaša na župnika v čisto slovenski župniji, in je bila provzročena po slučaju, ko je na slovensko nlego župnega urada iz Gročana sledila nemška rešitev od strani c. kr. okrajnega glavarstva v Kopru.

Tu se gre še dalje v mnogokaterem pogledu, nego v poprej navedeni naredbi. Župni uradi, kakor uradi matic, so od države delegovana avtoriteta, so javni uradi! Kakor taki morajo vzprejemati in reševati spise političke oblasti, naj so že ti spisi, kakor v tem slučaju, sestavljeni v nemškem jeziku, ali v italijanskem v drugih slučajih, brez ozira na to, da služijo v slovenskih župnjah! Ako zahtevajo slovenskih dopisov od c. kr. okrajnih oblasti — kakor jim to gre po zakonu — potem se pravi, da hočejo predpisovati c. kr. oblastim oni jezik, katerega morajo rabiti. Nemški jezik, ki še pod vladom Pretis-Rinaldinjevo ni bil deželni jezik, je postal to pod vladom Gastebov! Ako nastajajo ovire v javni službi, potem ni na tem kriv organ c. kr.

oblasti, ki postopa nezakomito in pristranski, ampak župnik, ki zahteva, da se zato uporablja zakonito pristojeca mu pravica; in zato je resistent, je upornik, se postopa z njim strogo, in se dajejo spisi reševati po posebnih organih na njegove stroške in nevarnost.“

(Konec prih.)

Dopisi.

Iz Gabre, 10. oktobra. Ko je meseca avgusta požar pokončal skoraj celo vas Gabre pri Senožečah, je bila zavarovalna banka „Slavija“ prva, ki je svojim zavarovancem škodo izplačala in to brez kakega odbitka, popolnoma dovinarja, kakor smo bili zavarovani. S tem je imenovana banka dokazala, kako neosnovana so obrekovanja, katera tako radi nekateri iz grde sebičnosti proti nji trošijo, in ne pomislijo da je laž, če tudi zavoljo ljubega kruha izgovorjena, vedno grda in sramotilna. Podpisani smo bili precej, ko smo od „Slavije“ izplačano odškodnino prejeli, v „Slovenski Narod“ poslali zahvalo, katero pa, kakor čujemo, slavno uredništvo ni prejelo; zato jo še jedenkrat ponovimo in „Slavijo“ vsakemu toplo priporočamo. Priporočamo pa tudi vsakemu, naj paži, da boste imeli svoja poslopja pravilno zavarovana, potem se mu, če ga nesreča zadene, ne bo treba hati nikakoršnega odbitka. Kakor banki „Slaviji“, tako smo tudi najtoplejšo zahvalo za naglo pomoč dolžni razim blagim dobrotnikom meji njimi pa še posebno gosp. županu, F. r. Garzatoliju pl. Thurntack, kateri se je nesebično za nas trudil ter nam je izprosil naglo pomoč na najvišjem mestu, od vis. deželnega odbora in drugod, da si bomo ložej zopet postavili porušeno domovje. V svojem in imenu svojih nesrečnih sosedov zaklicemo vsem dobrotnikom: „Bog plati!“ — Anton Prhavc št. 17. Franc Antonič, Anton Prhavc št. 14, Janez Suša.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. oktobra.

(„Slovenec“) je v svoji jezi, ker njegove spekulacije na položaj ne najdejo primerenega odziva, padel že tako daleč, da fruktificira — tiskovne pogreške. V našem članku o vladah pogačanjih z Italijani je bilo napačno tiskano, da so italijanski poslanci klerikalci, in je izostala pomotoma beseda, da so tirolski italijanski poslanci klerikalci. „Slov.“ je to slastno popolnil in gloda ta kost, da bi svet neizvedel, da se je on s svojim člankom o vladah pogačanjih z Italijani zopet jedenkrat blamiral. Kar smo mi domnevali, to se je namreč izkazalo kot resnično. „Piccolo“ potruje, da se baron Dipauli trudi, pridobiti tirolske italijanske poslance za vladu ali jih vsaj ločiti od levice, in da bi vladu rada tudi primorske laške poslance pritegnila na svojo stran, a le z gospodarskimi in ne s političnimi koncesijami.

(Naš deželni šolski svet.) Uradni list poroča, da je c. kr. deželni šolski svet dovolil razdelitev IV. razreda tukajšnje realke v dve paraleli, zamolči pa, da je ravno ta prestavni šolski svet odvzel že dovoljeno paralelo III. razreda tukajšnje slovenske gimnazije s tem, da je premestil jednega učitelja z gimnazije na realko. Se več, jedna kranjska realka ima svojega zastopnika v deželnem šolskem svetu, pet kranjskih gimnazij pa te milosti ni deležnih! Kako hitro deluje naš prestavni deželni šolski svet, se vidi iz tega, da je šele čez tri tedne rešil prošnjo nekega učenca za ponavljanje razreda, čeravno je bila prošnja predložena in podprta še pred začetkom šolskega leta. In kaj naj rečem k razmeram v Novem mestu, kjer se letos zgodovina in zemljepisje kar nič ne podučuje?

(Rekurzi primorskih posojilnic.) Z ozirom na smešno bahanje „Slovenčevu“, da je ugodna rešitev rekurzov primorskih posojilnic zgolj in jedino zasluga „Gospodarske zveze“ in dr. Šušteršiča, ki je žrtvoval brez vsakega odškodovanja svoj dragocen čas in svoj denar za blagor obmejnih Slovencev in Hrvatov, moramo o tej zadevi izpregoroviti še nekaj besed, da se prav spozna ta zasluga in ta požrtvovalnost. Kdor pozna količkaj zgodovino posojilništva, tisti ve, da tako, kakor na Primorskem, so politična oblastva postopala tudi drugod proti posojilnicam. Rekurzi so povsod pomagali in pomagali bi bili tudi na Primorskem čisto gotovo, ne da bi bilo treba dr. Šušteršiču žrtvovati svoj dragocen čas in svoj denar. Sicer pa je očit na neresnica, da je le zasluga „Gospodarske zveze“, da so se rekurzi povoljno rešili, kajti prav toliko zaslug, kakor „Gospodarska zveza“, ima za stvar „Zveza slovenskih posojilnic v Celju“. Ta je prva branila pravice posojilnic in

zmagala z raznimi rekurzi že v času, ko „Gospodarska zveza“ še bilo ni. „Zveza celjskih posojilnic“ je zbrala pravni material za rekurze na tej podlagi delajo zdaj drugi ko je ona stvar principijalno dognala. Tudi primorskih posojilnic ni vseh rešila „Gospodarska zveza“, kajti kolikor je nam znano je „Celjska zveza“ vodila borbo za tri primorske posojilnice, za podgrajsko, nabrežinsko in koprsko, za podgrajsko že ob času, ko pod pokroviteljstvom dr. Šušteršiča stoečih posojilnic še bilo ni. Z ozirom na to je naravnost nesramno, da se drzne „Slovenec“ metati velike zaseuge celjske zveze pod mizo in vso zaslugo monopolizirati za „Gospodarsko zvezo“, oziroma za dr. Šušteršiča.

— (Slovensko gledališče.) Še enkrat opozarjam na nočnojšno predstavo Vlkt. Parmove „Stare pesmi“, ki se bo pela prvič in bo v nji nastopila prvič na našem odru gdje M. Stastna iz Prage. Ker se ponovi tudi „Povratek“ Sergjana pl. Tucića, bo gledališče nedvomno razprodano.

— (Solo za zborni petje) gojencem, starim 16 in več let osnuje letos „Glasbena Matica“. Gosp. Matej Hubad, ki je dve leti z velikim uspehom vodil tečaj za zborovo petje na dunajskem konservatoriju, je porok, da bo tako začetna šola tudi pri nas dobro uspevala. Namesto „Glasbene Matice“ je vzgojiti za svoj lastni in za druge zborne izurjenih pevcev. Vpisuje se v nedeljo od 11. do 12. ure v pisarni „Glasb. Matice“ ali pa pismeno. Plača se členarina (2 gld. na leto) in 1 gld. učnina na mesec.

— (Germovo razstavo slik v Rudolfinumu) je od dne 11. septembra do 9. oktobra t. l. obiskalo 756 ljudij, mej temi 250 z dijaškimi vstopnicami. Prodani sta bili dve manjši stiki za neznačne vsote. Ker je uprav zadnje dni popraševalo več obiskovalcev po cenah posameznih slik, prosijo se dobitniki, da izvolijo čim prej naznaniti, ali, in kam naj se jim slike določijo. Nekoliko slik, ki so splošno ugajale in za katere bi se še, ker niso drage, utegnili vendar le zglasiti kak kupec, prevzeta je v komisijo trgovina z umetinami L. Schwentner v Ljubljani. Tej tvrdki, ki je kazala za razstavo ves čas toplo, pri nas nenavadno in nesebično zanimanje, kakor tudi tvrdki J. Naglas, ki je z redko potrepljivostjo dodala draperijo in druge potrebe rezerve, izreka se tem potem najsrčnejša zahvala.

— (Odsek amateur-fotografov „Slovenskega planinskega društva“) naznaja vsem onim p. n. gg. amateurjem, ki se udeleže tekmovalnega slikanja, da je društvena soba v „Narodnem domu“ odprta vsaki dan od 1/2. do 1/8. ure zvečer, kjer so tekmovalju namenjene slike oddati najkasneje do 15. t. m.

— (Ustreljena bijena,) o kateri smo poročali te dni, se je klatila celih šest mesecev okrog Mengša. Ušla je iz menežarije, ki je bila meseca aprila t. l. v Ljubljani.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 2. do 8. oktobra kaže, da je bilo novo rojencev 20 (= 29.70 %), učrlih 16 (= 23.76 %), mej njimi je umrl za vratico 1, za jetiko 5, za vnetjem sopilnih organov 2, vsled samomora, 1, za različnimi bolezni 7. Mej njimi je bilo tujcev 5 (= 31.2 %), iz zavodov 6 (= 37.75 %). Za infekcijoznimi bolezni so obolesli, in sicer za škarlastico 1, za dušljivim kašljem 1, za vratico 1 osoba.

— (Zima se bliža.) Iz Rateč na Gorenjskem se nam poroča: Karavanke in Julijske Alpe so bele. Danes ponoči je tokaj snežilo. Sneg sega bližu doline.

— (Nesreča.) V Kočevju se je udrl usad na 22letnega premogarja Janeza Zamida in ga zasul. Zamida je takoj umrl. — V Vinjah pri Dolskem v kamniškem okraju je utonil petletni Franc Blejčiani v domaćem vodnjaku.

— (Nemška marka na Spodnjem Štajerskem.) Monakovsko društvo, kateremu je namen, zbirati v Nemčiji prispevkov v podporo spodnjestašerskih Nemcev in ki je največ pripomoglo k ustavovitvi celjskega „Studentenheima“, je dovolilo sedaj 1000 mark „za tri nemške občinske šole v celjski okolini“, kar pač pomeni, da je dovolio denar za korumpiranje učiteljev in germanizovanje slovenskih otrok. Kaj nesramnemu vmešavanju Nemčije v avstrijske notranje politične zadeve še ne bo konec?

— (Zveza slovenskih prostovoljnih gasilnih društev za Spodnje Štajersko.) Štajersko namestništvo je dovolilo ustanovitev društva „Zveza slovenskih prostovoljnih gasilnih društev za Spodnje Štajersko“. Osnovno načelnštvo sklicuje v smislu § 13. zaveznik pravil glavno skupščino vseh slovenskih prostovoljnih gasilnih društev na Spodnjem Štajerskem, katera hočejo k zavezi pristopiti, na dan 30. oktobra t. l. v Žalec v dvorano gostilne Hausenbichler, dopoldne ob 10. uri. Dnevni red: 1. Volitev zaveznega vodstva, t. j.: načelnika, namestnika, zapisnikarja in blagajnika; 2. Volitev zastopnika pri deželnem odboru; 3. Določitev o gabinetem orodju in vežbanju; 4. Določitev kraja za

pribodnjo glavno skupščino; 5. Predlogi in nasveti. Opomba: Vsako gasilno društvo, koje je svoj pristop k zavezi pisemo naznalo, je ud zaveze in odpolje k glavni skupščini jednega zastopnika. Želite je, da pristopijo vsa gasilna društva k tej vlevažni zavezi. Vsa ona gasilna društva, koja pošlejo svojega zastopnika k glavni skupščini zaveze, naj blagovolijo to do 20. t. m. naznani načelnštvo prostovoljnega gasilnega društva v Žalec in navejajo ime doličnega odpolca.

— (Akad. tehniško društvo „Triglav“ v Gradcu) bo imelo v soboto dne 15. t. m. slavnostno zborovanje s tem-le dnevnim redom: 1. Čitanje zapiska. 2. Čitanje zapisnika društva „Slovenija“. 3. Imenovanje častnega člena. 4. Poročilo upraviteljevo. 5. Poročilo odborovo. 6. Slučajnosti. Zborovalo se bo v čitalnici Heinrichstrasse 8. II. Začetek ob 8. uri.

— (Umor.) Leta 1894. so v neki vasi blizu Pulja našli posestnico Lucijo Kostešić mrtvo. Bila je zgorela. Zdaj se je posrečilo razkrito, da so ženo njeni najbližji sorodniki zadavili in potem truplo začgali. Sodišče je dalo zapreti sina umorjene posestnice, njegovo ženo in njegovo tačo, ki so Lucijo Kostešić usmrtili, da so se polasti njenega imetja.

* (Javna dražba Zolovega pohištva) ki se je vrnila v torek popoldne v Rue de Bruxelles v Parizu, je privabila okoli 500 radovedežev in licitantov. V veži Zolove palace je bilo pripravljeno vse ono pohištvo, ki naj bi se prodalo za 30.000 frankov. Tu so bili prekrasni kipi, reliefi, pohištvo à la Louis XV., japonske umetnine, biljard, starogrški stebri, marmorni sarkofagi in preprosta miza iz orehovine. Licitacija se je začela z mizo. Izklcalec je začel: „Muza iz orehovine, rujava pobavljana, 100 frankov!“ Nekdo je ponudil 120 frankov k prvemu in drugemu. Začetnik Zolovih romanov, Fasquelle pa je zaklical: „Jaz dam 32.000 frankov!“ S tem je bila licitacija zavrsena. Za ostali tisočak pa se bo dražba v soboto nadaljevala.

* (Socijalisti in orožniki) V občini Lepsenyi pri Vesprimu na Ogerskem je provzročilo šest vrnjenih socialistov na ulici velik izred. Ko so prišli orožniki, so jih socialisti napadli. Neki orožnik je ustrežil in zadel socialistično Szoladyja. Krogla mu je šla skozi prsa in hrbel ter je ubila za njim stoječo deklico. Deklica je umrla takoj, Szolady pa je živel še več ur. Mnogo ljudi so zaprli.

* (Drama „Kapitan Dreyfus“ igralcu nevarna.) V D-breczinu na Ogerskem so predvzrajšnjim igralci dram „Kapitan Dreyfus.“ Občins vo je igralcu in igralki, ki sta predstavljala Dreyfusa in njega ženo, silno ploskalo; igralec pa, ki je predstavljal polkovnika du Paty de Clama, glavno pričo proti Dreyfusu, ni mogel niti govoriti, ker so mu vedno živili in sikali. Ko je ta igralec hotel iz gledališča domov, ga je čakala truma ljudi, da bi ga pretepla. Priti je moralna policija, da ga je spremila v svojem varstvu domov.

* (Princezinja zaprta kot sleparica) Šanzonetka princezinja Trubetzkoj je bila radi različnih sleparij, katere je izvrnila v Londonu, Amsterdamu in Rimu, iskana že dolgo časa s tiralnico. V Benetkah so jo radi ponareditive javne listne zaprli. Ko je prestala kazzen, je prišla v Berolin in tu so jo v nekem hotelu zaprli. V policijski ječi pa se je princezinja s trakom svojega krila obesila. Princezinja Trubetzkoj je živila že več let ločena od svojega moža, ki se je seznanil z njo v nekem specijalitetnem gledališču v Odesi.

* (Pol milijona bankovcev.) Minolo zimo so zaprli vrhovnega faktorja berolinske državne tiskarne, Hugo Grünenthala, ker je dal bankovce za 250 000 mark v javnost, da so bili nerabni. Sodaj pa se je dognalo izdanih za pot milijona nerabnih mark. Grünenthal je izjavil, da je to resnica, a da ni sam krivec.

* (Sedemnajst milijonov tiskanih strani) imajo knjige, ki so po vsem svetu izšle tekom leta. Ako bi kdo znal vse jezike sveta, bi moral prečitati vsak dan nekaj nad 45.000 strani, da tekom leta prečita, kar je bilo natisnjeno. Časniki niso vštetni v ta izkaz. Po odstotkih pride od teh 17 milijonov strani na Francijo 23, na Anglesko 22, na Nemčijo 19, na Italijo 6, na Špansko 4, na Rusijo 4, na Švedsko 3, na Norveško 3, na Grško 3, na Portugalsko 2, na Nizozemsko 2, na Avstro Ogersko 2, na Dansko 1, na Japonsko 1, na Kitajsko 1, Rumunsko in Turčijo po 1/2 %.

Knjizevnost.

— Wlad. Levec, Die krainischen Landhandfesten (Sonderabdruck aus den „Mittheilungen für öster. Geschichtsforschung“, XIX. Bd.) To izhorno delce našega mladega pisatelja je nastalo kot predavanje v seminarju prof. Luschina, dobitlo častno nagrado juridične fakultete graške in bilo natisnjeno po nasvetu prof. Bischoffa. Ono ne obsegajo samo opis kranjskih „ročinov“ in njih virov, nego tudi jedrnatoto, dobro izcerpljeno zgodovino kranjske ustave od 1. 1276 do 1848, katero mladim pravnikom in zgodovinarjem prav toplo priporočamo. Na str. 22 se izraža mnenje, da je morda gorški grof Albert I. 1365. izdal štiri privilegije, tudi za kraško pleme. To nobo držalo, ker „Carsia“ je bila le v XI. stoletju

posebna pokrajina, pozneje pa razdeljena med Gorico, Devin in Istro. S. R.

Telefonična in brzjavna poročila.

Dunaj 13. oktobra. V današnji seji poslanske zbornice je predsednik dr. Fuchs predstavil novega trgovinskega ministra, barona Dipaulija. Ministri sedé sedaj drugače kakor doslej. V sredi sedi grof Thun. Poleg njega so uradniški ministri, na skrajnem desnem koncu sedita Kaizl in Dipauli, na skrajnem levem koncu Jędrzejowicz in Kast. Začetkom seje je Funke interpeliral radi ukaza prav sodnega ministra glede politične agitacije sodnikov, rekši, da je ta ukaz pavšalno razdaljenje vseh sodnikov. Interpelant je zahteval, naj vlada navede tiste konkretna slučaje, kateri so ukaz provzročili, in vprašal, če bode vlada ukaz preklicala. Schönerer je vprašal predsednika Fuchsa, če bo pri ministerskem predsedniku posredovati, da prekliče jezikovne načrte. Fuchs je odgovoril, da sporoči Schönererjevo željo ministru predsedniku grofu Thunu. (Občna veselost.) Zbornica je potem nadaljevala razpravo o regulaciji plač državnih slug. Govorila sta samo Schrammel in Pergelt, potem pa je zbornica v smislu predloga posl. Piętaka odzvala zakonski načrt proračunskega odseku z naročilom, da o njem poroča tekom osmih dnij. Potem se je začelo prvo branje budgetnega provizorija. Govorila sta Dobernig, kateri je zatrjeval, da nemško nacionalno gibanje nikakor ne pojema, kakor nekatrniksi mislijo, ampak da se čedalje močneje razširja, in d'Angeli, kateri je izjavil, da bodo italijanski poslanci glasovali za to, naj se provizorij odkaže proračunskemu odseku, ker se to mora po opravljanju storiti, da pa s tem nečejo prejudicirati nadaljnemu svojemu postopaju. Razprava se je potem pretrgala in na vrsto so prišli predlogi o podporah po ujmah in povodnih prizadetim okrajem. Pri jutrišnji razpravi o budgetnem provizoriju bo govoril finančni minister, dr. Kaizl.

Dunaj 13. oktobra. O pogajanjih med vladom in med italijanskimi poslanci se raznašajo najraznovrstnejše govorice, katerih še ni možno kontrolirati. Istina je, da vodi ta pogajanja za italijanski klub posl. Basevi in ističa je, da je večina primorských poslancev proti priblijanju vlad, češ, da na politične uspehe ni upati, dečim so tirolski italijanski poslanci zavzeti za priblijanje vlad.

Dunaj 13. oktobra. Danes opoldne so se sešli desnici pripadajoči členi nagodbene odseka, da se dogovore glede modusa procedendi. Sklenili so, sestaviti tri sekcije, in sicer: sekcijo za carinsko in trgovinsko zvezo (načelnik grof Dzieduszyc), sekcijo za davke (načelnik grof Zedtwitz) in sekcijo za bančne in valutne zadeve (načelnik vit Berks). Za referente so določeni: dr. Fešt (provizorično) za carinsko in trgovinsko pogodbo, Milewski za banko, Schwarz, Kulp, Rutowski, Tollinger in Šuklje, slednji za restitucije in refundacije. Nagodbeni odsek ima danes zvečer svojo prvo sejo in so se desničarski členi dogovorili, da otvore nagodbeno razpravo z generalno debato.

Dunaj 13. oktobra. Nemškonacionalna stranka je imela danes sejo, v kateri se je posvetovala o situaciji, katero je vstvaril izstop dr. Baruthera iz stranke. Razprava se ni dognala. Iz krogov stranke se zatrjuje, da se sicer secesije ni batiti, možno pa je, da se nekateri poslanci odpovedo mandatom.

Dunaj 13. oktobra. Avstro-egerska banka je danes obrestno mero zvišala za 1/2 %.

Lvov 13. oktobra. „Slowo Polskie“ javlja, da bo šef generalnega štaba gen. Beck v kratkem imenovan generalnim inspektorjem cele vojske, njegov naslednik pa da postane sedanji vojni zapovednik v Lvovu.

Budimpešta 13. oktobra. Gospodarski odsek poslanske zbornice je sprejel brez premembe nagodbene zakone o carinski in trgovinski pogodbi s Cislitvansko.

Geneve 13. oktobra. Obravnava proti Lucheniju je določena na dan 3. novembra ob 9. uri dopoldne.

Pariz 13. oktobra. Štrajk pojema. Sodi se, da se ogromna večina delavcev že jutri zopet loti dela.

Carigrad 13. oktobra. Turška vlada je na ultimatum Angleške, Rusije, Francije in Italije odgovorila, da je že ukazala, naj turški vojaki zapuste Kreto, izvzemši tste utrjene kraje, koder koče Turčija, da naj ostanejo v dokaz njene suverenitete. Poslaniki smatrajo ta odgovor za principijelno uklonitev Turčije.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Oktobar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm. v 24 urah
12.	9. zvečer	728,7	7,7	sr. svzh.	dež	
13.	7. sijutraj	728,0	7,6	sl. jzah.	oblačno	18,8
.	2. popol.	728,6	14,4	sl. jzah.	skoro jas.	

Srednja včerajšnja temperatura 76°, za 35° pod normalom.

Dunajska borza

dne 13. oktobra 1898

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 30 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 . 05 .
Avtrijska zlata renta	120 . 20 .
Avtrijska kronska renta 4%	101 . 50 .
Ogerska zlata renta 4%	119 . 60 .
Ogerska kronska renta 4%	97 . 90 .
Avtro-ogerske bančne deluice	902 . . . . .
Kreditne delnice	352 . 50 .
London vista	120 . 30 .
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 . 87 1/2 .
90 mark	11 . 77 .
90 frankov	9 . 52 1/2 .
Italijanski bankovci	43 . 85 .
C. kr. cekini	5 . 67 .

Dne 12. oktobra 1898:

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	165 gld. — kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	195 . 50 .
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	131 . — .
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlisti zast. listi	98 . 20 .
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	154 . — .
Ljubljanske srečke	22 . 50 .
Budofove srečke po 10 gld.	25 . — .
Kreditne srečke po 100 gld.	199 . 40 .
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	513 . — .
Papirnatи rubelj	1 . 27 1/4 .

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznajnjava podpisana pretnjno vest, da je naju preljubljena soproga, oziroma sestra, gospa

Jera Tomšič roj. Popek

danes ob 8. uri zjutraj, po kratki, mučni bolezni, z Bogom spravljena, v 72. letu svoje starosti, izdahnila svojo blago dušo.

Pogreb predrage rajnice bode v soboto, dne 15. oktobra t. l., ob 4. uri popoludne iz hiše žalosti, Gledališke ulice št. 5, kjer bodo truplo pokojnice blagoslovljeno ter prepeljano na pokopališče k sv. Kristoforu in položeno v lastno rakev k vednemu počitku.

Drago pokojnico priporočava v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dne 13. oktobra 1898.

Jernej Tomšič
soprog.

Uršula Martinjak
sestra.

Splošno kreditno društvo

v Ljubljani, Dvorni trg št. 3

sprejema in izplačuje hranilne vloge vsak dan, obresti 4 1/2% polumesečno ali 4% od dneva vložitve do dneva vzdige.

V tekočem računu (Giro-konto) se računa naj obresti od dneva vložitve do dneva vzdige za zdaj po 3 1/2%.

Rentni davek plača društvo samo.

Posojila in kredit v vsaki obliki, obresti so po 5 1/2% in po 5%, brez vsakih troškov ali prispevkov.

Poštne hranilnične položnice in pojasnila brezplačno v pisarni ali po pošti.

Člani se sprejemajo iz naših pokrajin, potrebno je le z izjavo pristopa naznaniti, koliko glavnih deležev po 100 gld. se želi.

Uradne ure od 9.—12. dopoludne in od 3.—5. ure popoludne.

Agenti

kakor tudi

privatne osobe

ki imajo znanstva, se takoj vzprejmejo za prevzetje naročil na patentovane predmete. Visoka provizija ali stalno plačilo se garantuje. — Ponudbe vzprejema F. Hamáček,

(1494—8)

Ces. kt avstrijske državne železnice

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak Celovec Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoludne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Dunaj — Ob 4. uri 2 m. popoludne osobni vlak v Trbiž Beljak Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Linc - Gastein Zell ob jezeru, Inost, Bregenc, Curih, Genevo Pariz; čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Badejvice, Plzenj Marijine vare, Heb, Francov vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto je v Močevje. Mešani vlati: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoludne, ob 6. uri 30 m. zvečer — **Prihod v Ljubljane** j. k. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 45 m zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipakega Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijineh varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyr, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m dopoludne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijineh varov Plzna, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyr, Pariza, Geneve Curiha, Bregenca, Inostoma Zella ob jezeru, Lend-Gasteina Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoludne osobni vlak z Dunaja Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca Pontabla — Proga iz Novega mesta in Močevje. Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoludne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** d. k. v Kramniku. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoludne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 min. zvečer, zadnji samo ob nedeljah in praznikih v oktobru. — **Prihod v Ljubljane** d. k. iz Kramnika. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoludne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih v oktobru.

(1044—83)

Znamka zvezda.

Prave ruske galoshe

(vrhne čevlje iz gume)

znani najboljši izdelek
iz tovarne (1583—4)

„Provodnik-Riga“

priporoča po najnižjih cenah tvrdka

Ant. Krisper, Ljubljana.

VIZITNICE

priporoča

„Narodna Tiskarna“

po nizki ceni.

Najsenzacijonelnejše spolnenje

plinove žarne luči

plinov samovžigalec „Fiat lux“

z varnostno zaklopko

patentiran v vseh kulturnih državah
najpopolnejše in najzanesljivejše sredstvo za priziganje plina, prizga plin avtomatično, samo da se odpre plinov petelin, varično ter eksplozivo in otrovanju po plinu, prizga glavni plamen prav polagoma, zabranjuje pri drugih običajnih priziganjih običajni eksplosivni pok in brati vsed tega žarne ureže prav izdatno, zadržuje prednosti plinove žarne luči s prijetnostmi električne luči. Se lahko brez sprememb obstoječih naprav uvede na vsakem gorilu.

(1489—6)

Več tisoč že v uporabi.

Cena aparatu 3 gld.

Samoprodaja za Ljubljano v plinarni ljubljanski.

Posojilnica v Radovljici

obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

(1580)

brez odbitka rentnega davka, kojega posojilnica sama iz svojega plačuje.

Mlad mož

z dobrimi spričevali, še službe kot občinski sluga ali pa tudi kot sluga v gospodi, ali kaj jednacega.

(1596—1)

Naslov pove upravištvu „Slov. Naroda“.

Trioot-perilo

za jesen in zimo ima za preprodajalce

Albert Matzner na Dunaji, I., Kohlmessergasse 8. Zavoje vzorcev, obsegajoča zraje, jopic, hlače za gospode, dame in otroke, v znesku 10—20 gld. proti povzetju ali dunajskim referencom.

(1401—14)

Svežo došli novi letosnji rusi
Kham & Murnik.

pri tvrdki

(1439—12)

Ženitna ponudba.

Samec

star 34 let, v jako dobri službi, v prijetnem kraju, želi se poročiti z gospodično, ki je čedne vnanosti, stara do 30 let, pevka (sopraničinja) ter zna šivati in goščevati ter ima do 1000 gld premoženja.

Le resne ponudbe s fotografijo pod šifro: „Lira“ poste restante Maribor.

Gostilna „pri kroni“.

Lepo urejeno kegljišče odda se za nekaj dni v tednu na kegljske družbe.

Toči se priljubljeno in vedno sveže Auerjevo marčno pivo, dalje pristni dolenski ovčiček, ptujsko belo namizno vino, istrijanski teran.

Za obilen obisk se priporoča (1594—2) z velespoštvanjem

Ivana Ferles.